

Модуль 5 (Частина 4)

«Активні голоси»: цифрові медіа як каталізатор громадянської активності

Розроблено Fundació Solidaritat UB

www.includememedia.eu

This resource is licensed under CC BY 4.0

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the Finnish National Agency for Education. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them

* З метою економії паперу, будь ласка, друкуйте цей документ у відтінках сірого або чорно-білому режимі, а не у кольорі. Друкуйте на обох сторонах аркуша (двосторонній друк) та, якщо можливо, розміщуйте кілька слайдів або сторінок на одному аркуші.

Модуль 5 (Частина 4/4)

Роль цифрових медіа у зміцненні громадянського діалогу та соціальних рухів

www.includememedia.eu

This resource is licensed
under CC BY 4.0

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the Finnish National Agency for Education. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them

* З метою економії паперу, будь ласка, друкуйте цей документ у відтінках сірого або чорно-білому режимі, а не у кольорі. Будь ласка, друкуйте на обох сторонах аркуша (двосторонній друк) та, якщо можливо, друкуйте кілька слайдів або сторінок на одному аркуші.

Модуль 5

Активні голоси: цифрові медіа як каталізатор громадянської активності

Цей модуль присвячений тому, як цифрові медіа сприяють розширенню громадянської активності та залученню недостатньо представлених груп до демократичних процесів.

ВІД ТУТ

Структура модуля 5

МОДУЛЬ 5 (Частина 1)

Тема 1 (47 слайдів)

Цифровий активізм у Європі: можливості та виклики для громадянської участі

Розглядає роль цифрового активізму у формуванні політичних та соціальних рухів у Європі, водночас звертаючи увагу на такі виклики, як цензура, стеження та дезінформація.

МОДУЛЬ 5 (Частина 2)

Тема 2 (51 слайд)

Використання соціальних медіа для політичної активності
Найкращі практики та етичні міркування

Розглядає, як соціальні медіа можна ефективно та етично використовувати для політичної активності, водночас звертаючи увагу на такі ризики, як дезінформація, конфіденційність даних та поляризація.

МОДУЛЬ 5 (Частина 3)

Тема 3 (45 слайдів)

Цифрова участь та залучення недостатньо представлених груп: заохочення демократичної активності

Оцінює, як цифрові платформи сприяють демократичній участі та долають бар'єри цифрової грамотності.

МОДУЛЬ 5 (Частина 4)

Тема 4 (37 слайдів)

Роль цифрових медіа у зміцненні громадянського діалогу та соціальних рухів

Оцінює, як цифрові медіа сприяють інклюзивному громадянському діалогу та мобілізують низові рухи за допомогою впливових кампаній.

Ключові напрями (4) – Кожна з 4 тем охоплює 3–4 пріоритетні напрями, що включають: вступ, контекст, практичні приклади, відео, інструменти тощо.

Розділ «Ресурси»: Кожна тема має розділ «Ресурси», що містить набір цифрових інструментів, вправ та ресурсів для сприяння застосуванню знань та забезпечення глибшого інтерактивного рівня розуміння.

Висновки: Наводяться для кожної теми в модулі в частині 4.

Огляд модуля

Цей модуль досліджує, як **цифрові медіа сприяють розширенню громадянської активності та залученню недостатньо представлених груп до демократичних процесів.** Основна увага приділяється використанню **цифрового активізму та краудсорсингу** (залучення широкого кола людей) для мобілізації громад та **сприяння соціальним змінам через онлайн-платформи.** Також розглядається роль цифрових медіа в Європі для сприяння політичній активності, громадянській залученості та адвокації соціальних перетворень.

01

Цифровий активізм у Європі: можливості та виклики для громадянської участі

02

Використання соціальних медіа для політичної активності: найкращі практики та етичні міркування

03

Цифрова участь та залучення недостатньо представлених груп: заохочення демократичної активності

04

Роль цифрових медіа у зміцненні громадянського діалогу та соціальних рухів

Коротко про модуль

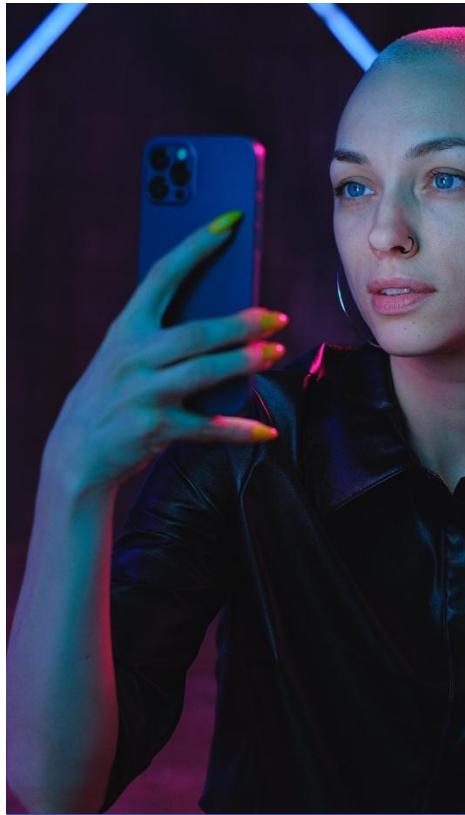

Ключовий напрям: Цифровий активізм та управління

Мета: зосередження уваги на залученні недостатньо представлених груп до цифрового активізму з метою мобілізації громад навколо демократичних ідей

У цьому розділі досліджується, як цифрові медіа сприяють громадянській активності та залучення недостатньо представлених груп до демократичних справ, використовуючи цифровий активізм та краудсорсинг для мобілізації громад та стимулювання соціальних змін через онлайн-платформи

Ключові слова: Активізм, Недопредставлені групи, Цифровий активізм, Громадянська участь, Політична активність, Демократичні справи, Краудсорсинг, Онлайн-кампанії, Мобілізація спільнот, Цифровий активізм, Соціальні рухи, Адвокація

00 Сторінка 9
Огляд

01 Сторінка 12
Будуємо цифрові мости: вплив ЗМІ на процес миробудування та соціальну згуртованість

02 Сторінка 17
Вплив цифрових медіа на розвиток соціальних рухів

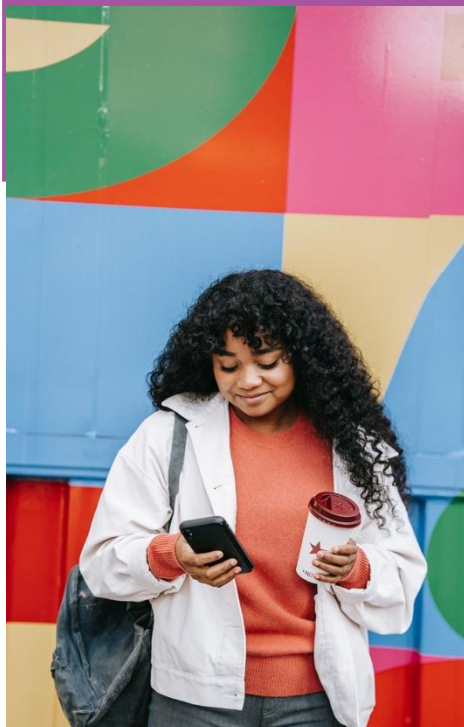
03 Сторінка 19
Баланс між свободою вираження поглядів та відповідальною участю в онлайн-дискусіях

04

Сторінка 26

Ресурси

З М І С Т

Модуль 5 (Частина 3) Елементи інтерактивного навчання

37 слайдів

01 Вправа

02 відео

01 Практичні приклади

1 Цифровий інструмент

02 Набори інструментів та посібники

03 статті та звіти

9 Прикладів з реального життя

Огляд

Роль цифрових
медіа у зміцненні
громадянського
діалогу та
соціальних рухів

Цифрові платформи та соціальні медіа стали новими публічними форумами. Вони є міськими площами 21 століття, що мають усі можливості та виклики, пов'язані з технологіями, які стрімко розвиваються, а також величезний потенціал. У цьому розділі розглядається, як цифрові медіа **сприяють громадянському діалогу та зміцнюють соціальні рухи**, аналізуючи як можливості, так і виклики, пов'язані з **просуванням громадянського дискурсу в інтернеті**.

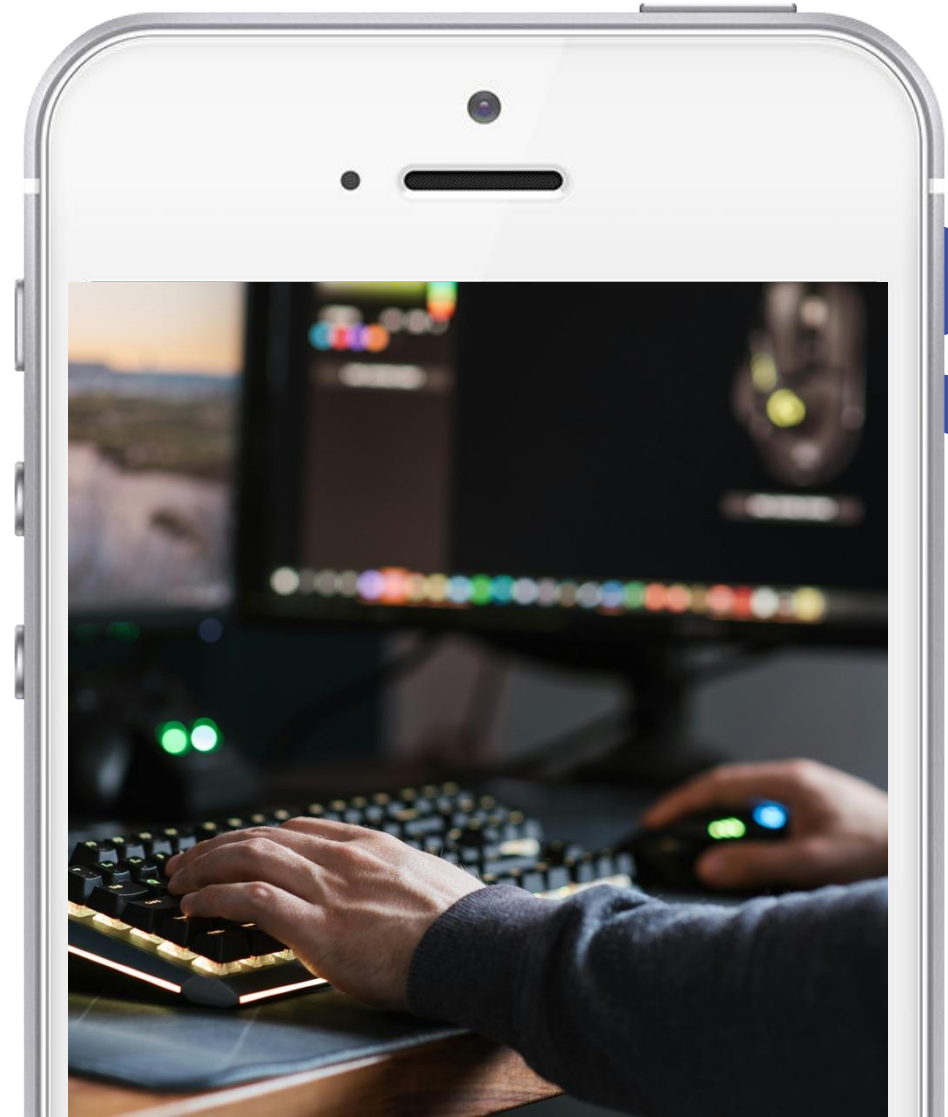
Результати навчання

Тема 4: Роль цифрових медіа у зміцненні громадянського діалогу та соціальних рухів

- Оцініть, як цифрові медіа сприяють інклюзивному громадянському діалогу та мобілізують низові рухи.
- Проаналізуйте приклади успішних цифрових кампаній, які призвели до значущих політичних або соціальних змін

Ключові визначення та ПОНЯТТЯ

- **Громадянський діалог у цифровому просторі:** онлайн-платформи як майданчики для політичних дискусій.
- **Цифрові рухи:** як соціальні медіа сприяють активізму на низовому рівні.
- **Етична модерація онлайн-дискусій:** забезпечення конструктивного та інклюзивного діалогу.

Роль цифрових медіа у зміцненні громадянського діалогу та соціальних рухів

Поява та розвиток цифрових платформ і просторів, таких як онлайн-форуми, соціальні мережі та веб-сайти для участі громадськості, кардинально та безповоротно змінили спосіб ведення громадянських і політичних дебатів.

Віртуальний простір став місцем, де обговорюються та поширюються ідеї, а люди взаємодіють безпосередньо, без традиційних фільтрів чи посередників. У віртуальному просторі ширша аудиторія може отримати доступ до цих майданчиків та винести свої питання на порядок денний. Водночас поляризація та дезінформація також знаходять тут сприятливе підґрунтя.

Ключовий напрям 1

Будуємо цифрові мости: вплив ЗМІ на процес миробудування та соціальну згуртованість

Ключовий напрямок 1

Будуємо цифрові мости: вплив ЗМІ на процес миробудування та соціальну згуртованість

Роль цифрових медіа у зміцненні громадянського діалогу та соціальних рухів

Ключові аспекти:

- Розширення аудиторії. А отже, можливість для груп, що мають менший доступ до ЗМІ та політичних партій чи організацій, висловлювати свої думки та занепокоєння.
- Сприяння демократичному діалогу шляхом впровадження ініціатив з електронної демократії та електронної участі

Серед різних прикладів електронної демократії ми виділимо:

- Have your say («Ваше слово»)
- Європейська громадянська ініціатива.
- Decidim

Давайте розглянемо їх!

Роль цифрових медіа у зміцненні громадянського діалогу та соціальних рухів

Ключовий напрям 1

Будуємо цифрові мости: вплив ЗМІ на процес миробудування та соціальну згуртованість

- Європейська комісія має спеціальний віртуальний простір під назвою Have your say («Ваше слово»), який об'єднує погляди громадян щодо чинних законів та політик.
- Форум Європейської громадянської ініціативи (European Citizens' Initiative) Європейська громадянська ініціатива — це центр експертних порад, практичних рекомендацій та обміну досвідом громадян. ЄГІ має дискусійний форум, де учасники можуть висловлюватися з різних тем своєю мовою. Існує також онлайн-спільнота ЄГІ.
- На **місцевому рівні** також створено платформи для участі, такі як ті, що вже згадувалися в інших темах, наприклад, Decidim.

Ключовий напрямок 1

Будуємо цифрові мости: вплив ЗМІ на процес миробудування та соціальну згуртованість

Роль цифрових медіа у зміцненні громадянського діалогу та соціальних рухів

Які переваги має цифровий демократичний діалог?

- **Більша доступність та інклюзивність.** Цифрові платформи можуть, наприклад, полегшити доступ до участі для груп, які добре знайомі з віртуальним середовищем.
- **Більша прозорість у процесі прийняття рішень.** Важливим елементом є те, що громадяни можуть пропонувати та вносити свій внесок у політичний порядок денний.
- **Підвищення легітимності** політичних рішень. Коли громадяни відчують, що реалізована політика відповідає їхнім потребам, демократичний процес та існуючі інституції мають більше шансів на легітимізацію.

Роль цифрових медіа у зміцненні громадянського діалогу та соціальних рухів

Які виклики стоять перед цифровим демократичним діалогом?

Ключовий напрям 1

Будуємо цифрові мости: вплив ЗМІ на процес миробудування та соціальну згуртованість

- Цифровий розрив залишається найбільшим викликом для цифрових платформ. Відсутність доступу, а також цифрових знань і навичок у значної частини населення, може призвести до їх подвійної ізоляції від процесів прийняття рішень.
- **Якість політичної дискусії.** Онлайн-дискусії на політичні теми важко керувати чи модерувати, вони можуть бути поверхневими та зрештою опинитися під монополією небагатьох, що демотивує більшість.
- **Модність.** Якщо платформи для участі створюються лише тому, що вони модні, але не «вкорінюються» в динаміці інформації та участі, вони втрачають усю свою корисність і можуть мати ефект делегітимізації.

Ключовий напрямок 2

Вплив цифрових
медіа на розвиток
сучасних
соціальних рухів

Роль цифрових медіа у зміцненні громадянського діалогу та соціальних рухів

Активізм за допомогою хештегів та колективні дії в інтернеті змінили обличчя громадянських рухів у всьому світі. Вони продемонстрували, що можуть бути потужними інструментами для мобілізації населення, подолання кордонів та підвищення обізнаності про місцеві проблеми. Це свідчить про здатність цифрового соціального активізму об'єднувати людей та поширювати ідеї.

Цифровий активізм уможливив швидку мобілізацію та координацію дій (заклики до протестів, поширення інформації в режимі реального часу тощо). Він також надав простір для створення колективних ідентичностей та просторів для взаємної підтримки. Як зазначалося вище, видимість проблем та груп, а також можливість виносити питання на політичний порядок денний є елементом, який розвинувся в останні роки.

Ключовий напрямок 2

Вплив цифрових
медіа на розвиток
сучасних
соціальних рухів

Роль цифрових медіа у зміцненні громадянського діалогу та соціальних рухів

Рух [#MeToo](#) [#MeTooEU](#) вплинув на європейську політику щодо гендерного насильства. Ці хештеги стали вірусними у всьому світі та надихнули тисячі жінок поділитися своїми історіями. Масова підтримка цього руху чинила тиск на інституції та уряди і дозволила розпочати дискусію щодо гендерного насильства та необхідності структурних і законодавчих змін.

За [#MeToo](#) послідувало безліч інших прикладів, таких як [#BringBackOurGirls](#). Кампанія, що вимагала порятунку 276 нігерійських школярок, викрадених терористами «Боко Харам». Ця кампанія продемонструвала, що місцева проблема може знайти глобальний відгук та солідарність.

Ключовий напрямок 2

Вплив цифрових
медіа на розвиток
сучасних
соціальних рухів

Роль цифрових медіа у зміцненні громадянського діалогу та соціальних рухів

#StandWithUkraine. Масова цифрова мобілізація після вторгнення Росії в Україну, що супроводжувалася використанням синьо-жовтих аватарів, кампаніями збору пожертв та обміном інформацією;

#GazaCrisis / #CeasefireNow. Цифрові кампанії про війну в Газі з різними хештегами, що висвітлюють гуманітарні проблеми;

#FreeIran / #MahsaAmini. Глобальний цифровий рух після смерті Махси Аміні в Ірані, зосереджений на правах жінок та утисках з боку уряду.

Ключовий напрямок 3

Баланс між свободою вираження поглядів та відповідальною участю в онлайн-дискусіях

Роль цифрових медіа у зміцненні громадянського діалогу та соціальних рухів

Цифровий простір стикається з низкою викликів, пов'язаних із поширенням мови ворожнечі, дезінформації та тенденцією до поляризації політичних поглядів.

Надзвичайно важливо знайти баланс між свободою вираження поглядів та захистом користувачів цифрових мереж і платформ. Це передбачає необхідність впровадження політик цифрового модераторства, а також підкреслює необхідність сприяння цифровій грамотності та критичному мисленню.

Ключовий напрямок 3

Баланс між свободою
вираження поглядів
та відповідальною
участю в онлайн-
дискусіях

Роль цифрових медіа у зміцненні громадянського діалогу та соціальних рухів

У цьому напрямку робляться певні кроки, але вони невеликі. У цьому контексті слід зазначити, що:

- У звіті Агентства Європейського Союзу з основних прав (FRA) підкреслюється той факт, що нинішні інструменти модерації контенту не видаляють матеріали, що містять мову ворожнечі, спрямовану переважно проти жінок, осіб африканського походження або ромів.
- Ініціативи з перевірки фактів. Такі організації, як Maldita.es та PolitiFact, працюють над перевіркою інформації, що циркулює в інтернеті. Ці ініціативи сприяють більш відповідальному споживанню інформації.

Роль цифрових медіа у зміцненні громадянського діалогу та соціальних рухів

Ключовий напрям 3

Баланс між свободою вираження поглядів та відповідальною участю в онлайн-дискусіях

- **Цифрова модерація.** *Кодекс поведінки+ (Code of Conduct+)*, заснований на Кодексі поведінки ЄС щодо протидії незаконним проявам ворожнечі в інтернеті (узгодженому у 2016 році провідними онлайн-платформами), має на меті покращити роботу цих платформ із контентом, що вважається незаконними проявами ворожнечі. Його основною метою є запобігання поширенню незаконних проявів ворожнечі в інтернеті та більш ефективного реагування на них.

Практичний приклад. Свобода слова проти мови ворожнечі

Контекст

Нижче наведено гіпотетичну ситуацію, над якою студенти повинні поміркувати, дотримуючись відповідних інструкцій.

У розділі коментарів до статті в інтернет-газеті про кліматичну міграцію з'являється такий текст, опублікований користувачем Patriot95_I:

Це смішно. «Кліматична міграція» - це просто ще одна прогресивна брехня, щоб виправдати те, що люди з інших країн, які хочуть лише красти та зловживати нашою системою освіти та охорони здоров'я, приїжджають, щоб забрати наші робочі місця. Ми платимо, а вони користуються субсидіями. Ми повинні вигнати їх усіх і закрити кордони ЗАРАЗ!

Навколо цього коментаря швидко розгортається дискусія. Коментар отримує лайки та породжує інші коментарі, що додають ще більше стереотипів. Інші намагаються спростувати ці твердження фактами. У деяких коментарях звучать заклики видалити допис, але їм протистоять користувачі, які посилаються на свободу вираження поглядів.

Практичний приклад. Свобода слова проти мови ворожнечі

Мета

- Застосувати методичні рамки (такі як контрольний список, розроблений на основі рекомендацій Ради Європи) для виявлення мови ворожнечі та дезінформації в коментарях в інтернеті.
- Проаналізувати етичні дилеми, пов'язані з реагуванням (або відмовою від реагування) на коментарі, що містять ненависть та дезінформацію.
- Критично осмислити баланс між свободою вираження поглядів та відповідальністю за підтримання безпечного та поважного онлайн-середовища.

Практичний приклад. Свобода слова проти мови ворожнечі

Матеріали для аналізу конкретного випадку:

- Набір інструментів для аналізу випадку мови ворожнечі
<https://rm.coe.int/advanced-guide-toolkit-how-to-analyse-hate-speech/1680a217cd>
- **Dangerous Speech and What We Can Do About It - Susan Benesch (Небезпечна мова та що ми можемо з цим зробити — Сюзан Бенеш)**
<https://www.youtube.com/watch?v=EP42auFOSW8> (хв. 1–43:56)

Практичний приклад. Свобода слова проти мови ворожнечі

Проаналізуйте коментар на основі елементів, наведених у робочому матеріалі, дотримуючись таких вказівок:

- Виявлення мови ворожнечі: чи містить коментар елементи мови ворожнечі згідно з загальноприйнятими визначеннями? Які саме?
- Виявлення дезінформації: чи містить коментар неправдиві або оманливі твердження щодо зміни клімату та міграції? Які саме?

Практичний приклад. Свобода слова проти мови ворожнечі

Поміркуйте над етичною дилемою щодо взаємодії:

- Чи є корисним чи контрпродуктивним для інших користувачів вступати в пряму дискусію з користувачем, який опублікував коментар?
- Чи надається їм платформа, чи ефективно протидіють їхньому дискурсу? Які ризики несе «підживлення троля»?
- Свобода вираження поглядів проти відповідальності: де пролягає межа між захистом свободи вираження поглядів та запобіганням шкоді, спричиненій ненавистю та дезінформацією на європейській новинній платформі?

04

Ресурси

Цифрові інструменти

Have your say

Опис: Це платформа ЄС для громадських консультацій та зворотного зв'язку, яка використовує технологію чату.

Посилання:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say_en

Вправи. Тема 4

Проаналізуйте елементи, які роблять контент цифрового активізму ефективним.

Інструкції

- Пошукайте в соціальних мережах (Twitter, Instagram, TikTok, Facebook тощо) або в онлайн-новинах приклад цифрового контенту (допис, коротке відео, зображення, нитку твітів), який, на вашу думку, є особливо впливовим або мобілізуючим і пов'язаний із сучасним або минулим соціальним рухом.
- Збережіть посилання або зробіть скріншот (для особистого використання).

Поміркуйте

- Коротко опишіть цей контент. Чим він виділяється? (Наприклад, емоціями, які він передає, чіткістю повідомлення, візуальною креативністю, закликом до дії, особистою історією, яку він розповідає)
- Яка платформа була використана, і чи вважаєте ви, що вона була доречною для такого типу контенту та повідомлення? Чому?
- Якби ви хотіли створити подібне повідомлення, що б ви зробили так само, а що б змінили?

Ресурси. Відео

Shell campaign - on/off line

Баланс між цифровим та нецифровим активізмом: Активізм проти «слактивізму» — Наомі Маколіфф (керівниця кампаній з питань бідності та прав людини, Amnesty International UK).

Наомі Маколіфф стверджує, що ефективний активізм вимагає збалансованого підходу та використання правильних технологій, а не лише популярних.

Молодіжний активізм Еден (Youth activism Eden) розповідає про важливість соціального активізму, особливо в час, коли ми переосмислюємо наше майбутнє

Інтерв'ю

Як ефективніше вести дискусії в цифровому світі | Професор Валід розповідає про те, як суспільство може адаптуватися до цифрового середовища, розглядаючи такі теми, як етикет у соціальних мережах, управління емоціями під час дискусії та розширення світогляду за межі «ехокамер»

Підтримка та ресурси.

Назва ініціативи та посилання	Зміст
<p><u><i>Borge, R., Esteve, M., & Prieto-Martín, P. (2020). Does e-participation matter? An analysis of the role of ICT in the improvement of democratic quality at local level. Local Government Studies, 46(2), 295-317.</i></u></p>	<ul style="list-style-type: none">❖ Аналіз якості дискусії в процесах електронної участі
<p><u>Набір інструментів з цифрового громадянства</u></p>	<ul style="list-style-type: none">❖ Цей набір інструментів — це збірка ресурсів для освітян, покликаних допомогти молоді досліджувати, усвідомлювати та серйозно ставитися до громадянського потенціалу цифрового життя.
<p><u>Європейський парламент. Молодь, соціальні медіа та європейські вибори</u></p>	<ul style="list-style-type: none">❖ У статті розглядається вплив соціальних медіа, наприклад TikTok, на голосуванні молоді на європейських виборах 2024 року. У ній також розглядається проблема дезінформації у соціальних мережах, пов'язаної з виборами.

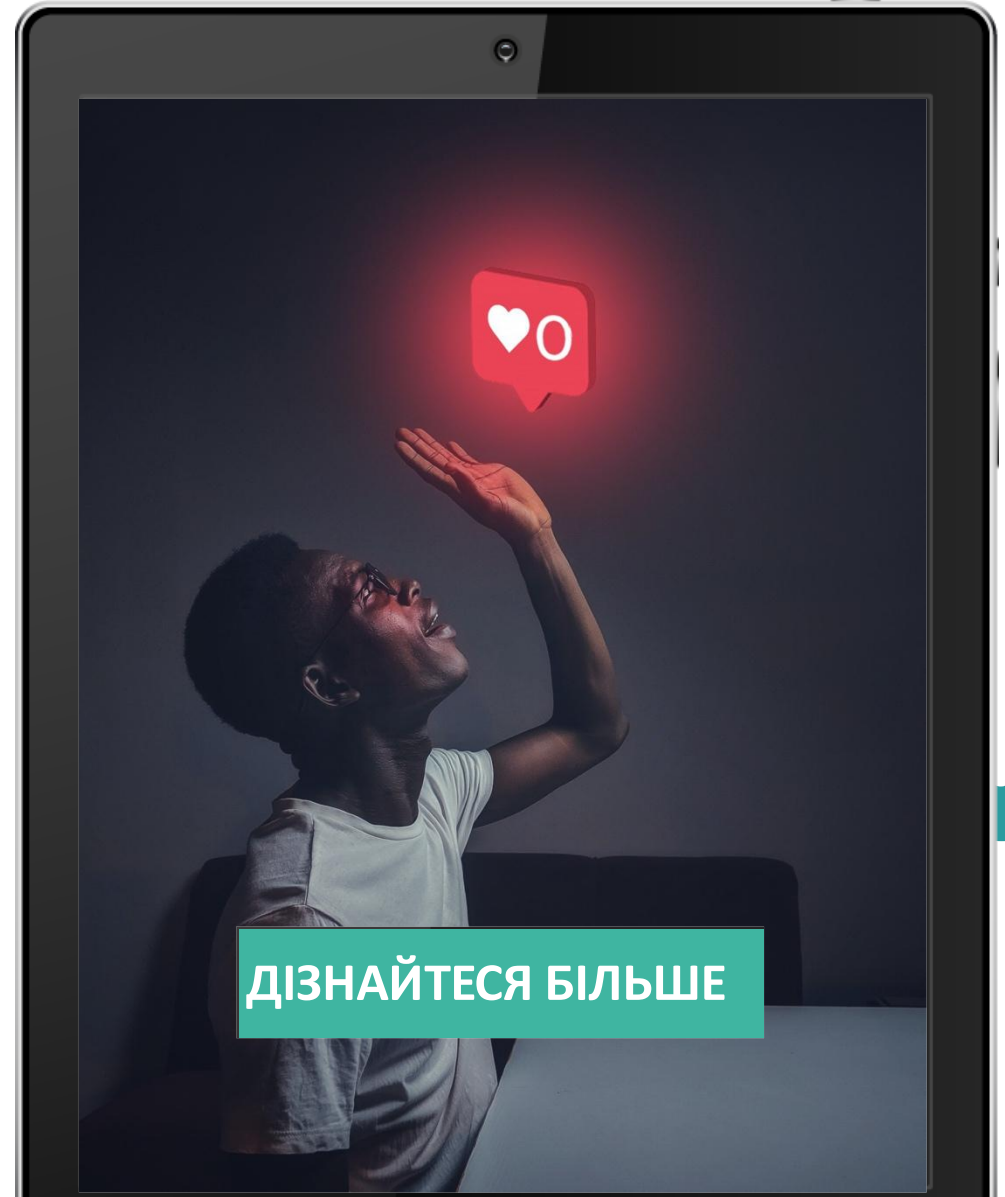
Підтримка та ресурси.

Назва ініціативи та посилання	Зміст
<u>Бюлетень про дезінформацію щодо виборів до ЄС, EDMO (Європейська обсерваторія цифрових медіа), 2024</u>	❖ Головною метою бюлетенів було відстежувати, виявляти, аналізувати та повідомляти про кампанії та наративи дезінформації, спрямовані конкретно на вибори до Європейського Союзу
<u>Elections24Check</u>	❖ База даних, що збирає інформацію для європейських країн та громадян напередодні виборів до Європейського парламенту 2024 року

Висновки модуля

Протягом цього курсу ми досліджували трансформаційний потенціал онлайн-активізму. Ми побачили, як віртуальний простір відтворює нерівності фізичного світу, але водночас відкриває можливості для того, щоб зробити голоси недостатньо представлених груп чутними та посилити їх, а також сприяти політичній активності та трансформаційній громадянській участі за допомогою різних стратегій мобілізації окремих осіб та спільнот.

Ми також побачили, як поляризація, алгоритми та мова ворожнечі є частиною «середовища», з яким має співіснувати цифровий активізм. І ми проаналізували етичні дилеми, з якими може зіткнутися цифровий активіст.

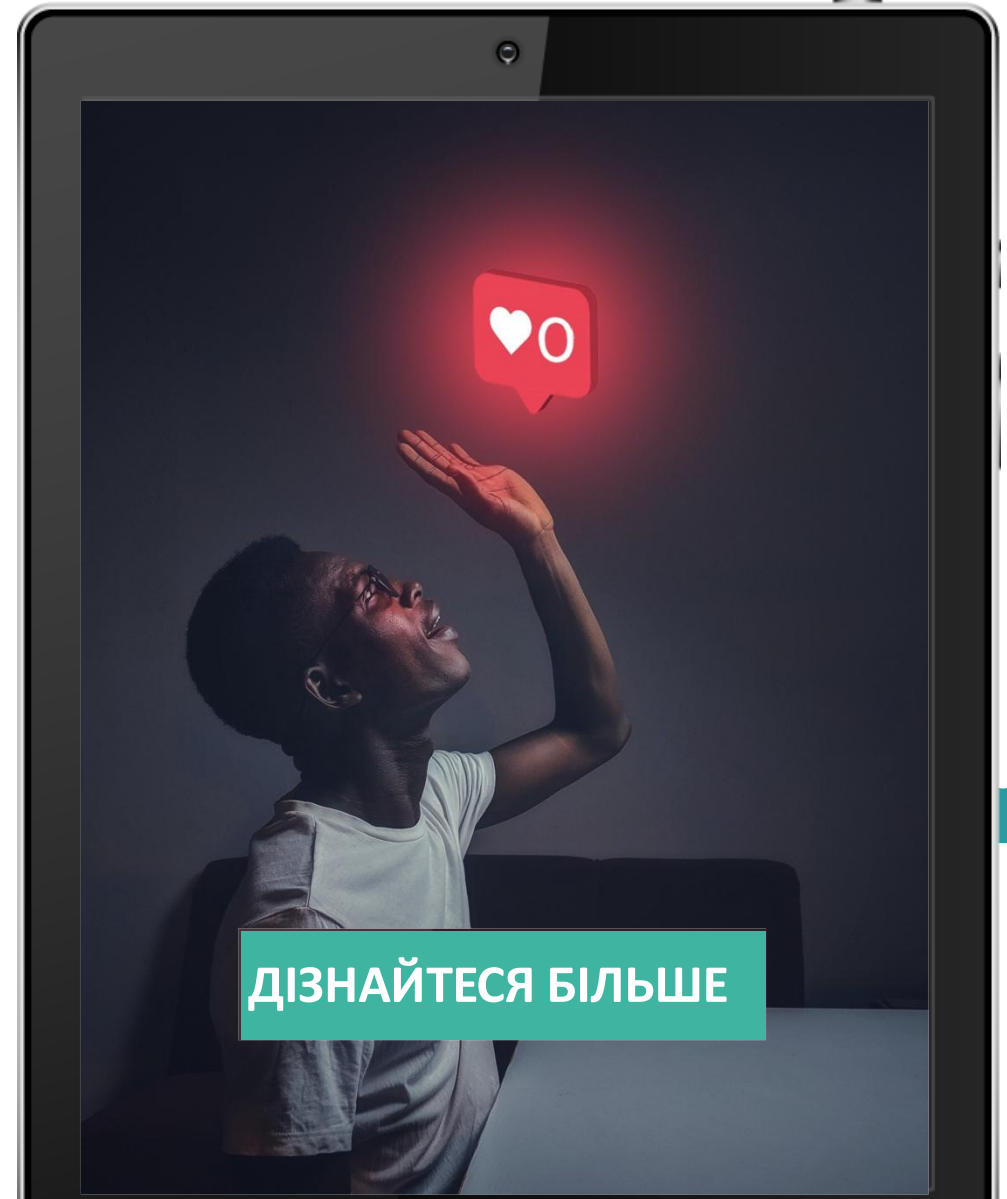
ДІЗНАЙТЕСЯ БІЛЬШЕ

Висновки

Ми також побачили, як адвокаційні дії можуть винести питання, що цікавлять недостатньо представлені групи, на політичний, соціальний та медійний порядок денний як на місцевому, так і на світовому рівнях.

Розвиток нових технологій та їх використання, креативність активістів та доступність стануть фундаментальними елементами реалізації цифрового активізму, який є динамічним, адаптивним і залишиться з нами надовго.

Ми закликаємо вас розпочати або продовжити власний шлях у цифровому активізмі.

ДІЗНАЙТЕСЯ БІЛЬШЕ

www.includememedia.eu

This resource is licensed under CC BY 4.0

Co-funded by the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the Finnish National Agency for Education. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them

Дякую
Чи є питання?

* З метою економії паперу, будь ласка, друкуйте цей документ у відтінках сірого або чорно-білому режимі, а не у кольорі. Будь ласка, друкуйте на обох сторонах аркуша (двосторонній друк) і, якщо можливо, друкуйте кілька слайдів або сторінок на одному аркуші.